

зроблені з води, товщини кінцівок постійно змінюються, але відчувається переконливий рух і навіть об'єм голів.

Таким чином, на задачах і пріоритетах будується послідовність роботи, а з усіх цих складових потім випливають результат анімації і присутність у ній реалістичних та експресіоністичних ознак як у графіці, так і у русі.

Список використаних джерел:

1. Shinya Ohira: Expressionism in Motion [Електронний ресурс] // Wave Motion Cannon. – Режим доступу: <https://wavemotioncannon.com/2017/10/03/shinya-ohira-expressionism-in-motion>
2. Sakuga: Animation of Anime [Електронний ресурс] // Матеріали конференції [«Anime Central»], (Чикаго, 2013) – Режим доступу до відеозаписів: <https://www.crunchyroll.com/anime-news/2014/01/02/video-an-introduction-to-sakuga-the-animation-of-anime>
3. Interview With 'Blade Runner 2022' Animator Bahi JD [Електронний ресурс] // Otaquest. – Режим доступу: <http://otaquest.com/bahi-jd-interview/>
4. Project Genius The Making Book / [publisher Eiko Tanaka/Beyond C.]. – Publishing House Studio4°C, 2009. – 144 с.
5. The Art of Aaron Blaise [Електронний ресурс] // Youtube. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/channel/UC0lLeNdvLrFozQRsQ1TQiAw>

Шворак І.Ю.

аспірантка,

Національна академія керівних кадрів культури та мистецтв

ВЕСІЛЬНІ ПІСНІ ПОТУР'Я НА ВІДСТАНІ 150 РОКІВ – У ЗБІРНИКУ ОСКАРА КОЛЬБЕРГА «WOLYN» ТА СУЧАСНИХ ЗАПИСАХ

Весільний обряд є однією з тих сфер української традиційної культури, яка відносно добре збереглася до нашого часу. Саме весільні пісні становлять ліву частку матеріалів, зібраних авторкою упродовж 2011–2015 рр. на території Потур'я (місцевість правої притоки верхньої Прип'яті – річки Турії) [1]. Відомо, що саме узбережжя водоймищ у давні часи заселялися людьми першою чергою. Цей факт дозволяє сподіватися на те, що традиційна культура таких географічних зон зберігає найдавніші культурні явища.

Однією із найяскравіших постатей серед дослідників Волині є Оскар Кольберг, котрий зібрав великий етнографічний матеріал (одних музичних мелодій – понад вісім тисяч) і ще за життя зміг опублікувати значну його частину у 20-ти томах. Майже усі томи мають заголовок «Люд, його звичаї, пісні тощо». Протягом 1862-го року О. Кольберг записував пісні у кількох районах Волині. Основна частина зафіксованих ним матеріалів увійшла до 36-го тому («Волинь»), який був виданий у Кракові у 1907 р. після смерті автора [2]. Окрема увага присвячена весільним матеріалам. Записи подані у латинській транскрипції. У першому розділі (точніше III.3) збірника відображені матеріали з тих населених пунктів, котрі географічно пов'язані з досліджуваною територією (Ковель,

Турійськ, Туличів, Туропин, Тагачин). Опис весільного обряду з Турійська та Ковельщини розширений автором за рахунок зразків інструментальної музики. На сьогоднішній день збірка Кольберга «Волинь» є фактично першою ґрунтовною публікацією музично-етнографічного матеріалу з цього регіону України.

Значення дослідницької діяльності Кольберга є дуже важливим. По-перше, він заклав підґрунтя для подальших фольклористичних досліджень Волині. По-друге, у збірці вміщено не лише детальний опис обряду, тексти, але й мелодії пісень, що дозволяє уявити повну картину тодішньої традиційної пісенності на Волині. По-третє, з'являється можливість простежити півторастолітній шлях розвитку традиції, яка у наш час відходить, та прослідкувати стан її збереження на сучасному етапі. Ці обставини навели на думку про порівняння весільних матеріалів з Ковельщини та Турійщини, записаних авторкою у 2010-2015 роках і тих, що були опубліковані О. Кольбергом. Можливо, це порівняння дасть можливість побачити різницю в ступені збереженості весільного ритуалу та пісень, що його супроводжують, продемонструє напрямок змін та їхню інтенсивність протягом півтора століття.

Записи весільно-обрядової пісенності О. Кольберга є саме тими зразками, котрі дозволяють здійснити компаративний аналіз сучасних записів в комплексі кількох аспектів, а саме: ритмо-структурного, мело-географічного, текстуально-сміслового та функційного. Проведене дослідження дозволило виявити наступні особливості стану сучасної весільно-пісенної традиції Потур'я та її змін протягом 150 років.

Перша пов'язана зі збереженням ритмічної структури наспіву та його функції (наприклад, інформативно-описової – тип 557² та розважальної – 44²). Наспів зберегли основу мелодичної лінії з незначними ладовими змінами. В деяких піснях одного і того ж змісту прослідковується варіативність тексту, що є природним для народнопоетичної творчості. Підтвердженням першого висновку можуть бути ілюстрації двох пісень. Перша записана О. Кольбергом у с. Туличів Ковельського повіту (тепер Турійського р-ну) [2, с. 4].

3.

Znaty du — bojka ze — że — neń — ko — ho, na dunaj pochy — liwś

Znaty Łu — kasia mo — ło — deń — ko — ho do di — woń — ki na — stroiwsia.

Наступний зразок представляє пісенну традицію в наші дні. Запис здійснила Шворак І. (6.06.2012 у с. Туропин Турійського району від Тарасюк Г.М., 1936 р.н.)

Одна $\text{♩} = 140$

1. По-чи-на-є-ться, по-чи-на-є-ться все-доб-ре-є діл-лі-чко,
По-чи-на-є-ться, по-чи-на-є-ться, в цім до-мі ве-сіл-ліч-ко,

Друга тенденція – гарне збереження основного «корпусу» наспіву чотирирядкової тиради (Т7), котрий є досить розповсюдженим на досліджуваній та прилеглих територіях. Мелодична лінія майже не піддалася часовим змінам і наближена до сучасності. В цьому контексті також добре збереглася функційна амбівалентність пісень тирадного типу. Відповідно до аналізу сучасних записів та тверджень самих інформантів, ці пісні могли виконуватися як під час «серйозних», тобто сакральних моментів (випікання короваю), так і розважально-жартівливих (наприклад, викуп молоді). Наступні пісенні зразки подані за попереднім принципом викладу ілюстрацій [2, с. 19].

33. Таґачын.

Коро - - - waju w raju, ja te - - be ubi - raju, w ri -
zny - i kwity, szczob luby - ty sia di - ty.

Наступний зразок зафіксований Шворак І. (7.10.2013 у с. Стеблі Ковельського району від Оліферук Г. С., 1933 р.н.)

Одна $\text{♩} = 150$

Стар-ший - сватгу - ка - є, стар-ший сватгу - ка - є,
бо він - го-лос ма-є, а мен-ший не - хо-че, бо же-ни-ти-ся хо - че.

Зауважимо, що обидві тенденції є притаманними не лише одному населеному пункту, але переважно усьому субареалу Потур'я.

Отже, порівняння записів Оскара Кольберга з сучасними записами показало:

1) матеріали О. Кольберга містять головним чином ті самі типи весільних пісень, які відомі і в наш час;

2) збірник містить кілька таких зразків, які нами на Турійщині та Ковельщині не зафіксовані (не обов'язково, що ці типи відсутні в пам'яті сучасної традиції);

3) поодинокі зразки в збірнику польського дослідника, тип яких визначається невпевнено або не дотримується до кінця поданого зразку, напевно, є наслідком слухового способу фіксації – єдино можливого на той час.

Весільні матеріали у записах О. Кольберга, незважаючи на їх недосконалий, з точки зору сучасності, спосіб фіксації, мають дуже важливе значення для нашого часу, оскільки відображають стан традиції 150-літньої давнини. Маючи тепер уявлення про існування інших типів пісень, необхідно продовжувати розпочату пошуково-дослідницьку роботу.

Список використаних джерел:

1. Шворак І. Весільний обряд на Потур'ї в контексті традиційної культури західної Волині // Мистецтвознавчі записки : зб. наук. праць / Гол. ред. В. Я. Редя. Київ, 2015. Вип. 28. С. 131-142.

2. Kolberg O. Wolyn: Obtedy, melodie, piesni. Z brulionov posmiertnych wydal J. Tretiak. T. 36. Krakow. 1907. 450 s.

Школьна О.В.

*доктор мистецтвознавства,
старший науковий співробітник, завідувач кафедри;*

Клименко Л.М.

*магістр,
Київський університет імені Бориса Грінченка*

ОБРАЗ КИЄВА, ЯКИЙ НАДИХАЄ МИТЦІВ

Що може привернути увагу сучасного майстра, сприймаючи образ Києва? Відомо всім, що мистецтво має крім суспільно-перетворюючої функції, естетичної та багатьох інших, ще й художньо-концептуальну функцію. В залежності від того яку філософсько-естетичну позицію обере художник для зображення свого полотна, залежить передача і відображення духовного світу та його світогляду у цих роботах. Художник має нагоду у своєму пейзажі воскресити і реконструювати минуле від якого так залежить духовне життя у майбутньому. Мистецтво є активним засобом позитивних перетворень у сучасності.

Київ – старовинне місто, яке завжди приваблювало до себе багатьох художників своїми краєвидами та давньою архітектурою. Багато сучасних митців органічно віддзеркалюють його риси, відтворюючи місто в різних техніках у своїх роботах, не боячись експериментувань. Особливо цікаво, коли художники зображують історичні частини Києва, в яких час наче зупиняється, а глядач потрапляє у минуле, пізнаючи місто, як живий організм. Це дає можливість кожному закохатися у Київ по-новому, ще з більшою силою. Якщо